

Ved „de Raab, der stige til Himlen, naar de ikke blive hørte paa Jorden“ tænkte jeg den Gang ikke just paa Børnene, men i første Række tænkte jeg paa Arbejdsløsheden i Byerne og Arbejdsbristen paa Landet og alle de Samfundsykker, dette medfører, jeg tænkte paa den svenske Generalstrejke — det var netop i de Dage, der var Trusel om en kommende Generalstrejke i Danmark —, og jeg tænkte paa, at her maa Lovgivningsmagten træde til. Mod Arbejdsløsheden kan der ikke angives noget universelt Middel, men en Hjælp mod den vil det være, om vi lovgive saaledes, at Jorden bliver billigere i Stedet for, som vi hidtil have lovgivet, at den bliver dyrere. Den Landbokommission, som den nys afgaaede Landbrugsminister tænkte paa at nedsætte, bliver forhaabentlig nedsat, og den vil have en lige saa stor Opgave nu, som den store Landbokommission i Slutningen af det 18de Aarhundrede havde for Danmark.

Vil den højtærede Indenrigsminister ikke tænke paa at forelægge et Lovforslag om tvungen Voldgift til Bilæggelse af Arbejdsstridigheder? Herved kan han vise sin Fredsvenlighed meget mere praktisk, end de Radikale gøre ved at tale om Haagerkonferencen og dens Bestemmelser. Her er der sociale Reformer, der kunne gøres uden Penge. Det glæder mig, at den højtærede Indenrigsminister straks vil tage fat paa Spørgsmaalet om Jordskyldvurdering i Stedet for Vurdering til Ejendomsskyld, det er et Skridt i den rigtige Retning. For øvrigt er det frugtesløst overfor den nuværende Regering at tale om andre efter min Mening paatrængende, nødvendige sociale Reformer. Jeg vil for mit personlige Vedkommende ønske en Alkoholskat som Hjælp dertil, men jeg mindes den spodske Mine, hvormed den nuværende højtærede Konseilspræsident, den Gang han endnu sad herovre, saa hen til mig, da jeg kom med en Udtalelse i den Retning.

Vi staa nu overfor store Spørgsmaal paa det sociale Omraade, og det samme gælder for Kirkens og Skolens Vedkommende. Lige saa lidt som det kønslige Forhold er en privat Sag, som Socialdemokraterne sige, lige saa lidt er Religionen det. Religionen er samfundsdannende og vil i høj Grad komme Staten ved, og Kirken vil komme Staten ved i endnu højere Grad, naar den bliver fri, end nu, da den er en saakaldt Folkekirke. Naar den en Gang bliver Frikirke, kunne De tro, at Politikerne ville komme til at holde Øje

med den; det er Sager, som brænde, og Sager som maaske ville sætte det høje Ting og vore Vælgere i lys Lue, meget mere end nogen anden Sag.

Paa dette Aars Finanslovsforslag findes der paa Kultusministeriets Budget Forslag om en ekstraordinær Bevilling paa 2,400 Kr., stigende i Løbet af 3 Aar til 10,400 Kr. til Understøttelse af Mænd, som have haft et etaarigt Ophold paa en eller flere Høj- og Landbrugsskoler til et toaarigt Ophold i København eller paa en Højskole i dens Nærhed, for at de kunne uddanne sig i bestemte Fag ved de højere Undervisningsanstalter, Biblioteker, Museer og Samlinger herinde. Denne Bevilling er foreslaaet for at standse Nedgangen i Kvaliteten af yngre Højskolelærere. Jeg tvivler stærkt om, at det er det rette Middel. Mon virkelig et etaarigt Ophold paa en Høj- og Landbrugsskole skulde være en tilstrækkelig Forudsætning for at kunne udnytte de videnskabelige Hjælpemidler, vor Hovedstad byder? Med denne Bevilling vil Grunden lægges til en Dannelsesanstalt, hvor Dilettanteriet vil florere, og det have vi saamænd nok af i Forvejen. Lad os i Stedet for tage Grundtvigs Tanke op om en Højskole i Sorø, som vi blot skulle lægge ovre ved Aarhus. Mon dog ikke Sorø Akademis Midler kunde bruges mere i Holbergs og i Grundtvigs Aand, end de nu blive brugte? Det skader ikke at lade os besjæle af de største Pædagoger, Holberg og Grundtvig, som Danmark nogen Sinde har haft. Det haaber jeg, at den Kommission for Folkeskolen, som nu skal nedsættes, maa forstaa, ligesom de Mænd og Kvinder, som nu skulle til at tage Sagen op om en Reform af vor Læreruddannelse, thi den maa snart komme.

Jeg tænker mig, at man saa kan lære noget af, hvorledes man ikke skal gaa frem, ved at se paa den nye Studentereksamen, man har lavet. Ved den lave vi Kulturmennesker saadan i Tauchnitzer-Udgave, Mennesker, der have overgramset alle Videnskaber, og som have mistet Evnen til at undre sig, Mennesker med en fyldt Hjerneskal, med en Bogreol, der er fyldt af tykke Skolebøger, hvis Dyrhed Forældrene ere ved at segne under. Men det, de ikke have faaet, er det, vi mest af alt trænge til, en kraftig Rygrad. De have lært at tvivle om alt, kritisere alt, diskutere alt, men det er ikke noget, man kan sende sine Børn ud i Livet at leve paa. Jeg har Fornemmelsen af, at nu gør man Studenterne til Seminarister, lad os nu prøve paa, om vi ikke kunne gøre Semi-